

ירושלים, י"ג בחשוון תשמ"ה
16 בנובמבר 1967

לכבוד
מר ז. יואלי
מערכת "דבר"
תל-אביב.

יואלי היקר,

קראתי מאמרך ב"דבר" מ-15 בחדש והתפלאתי עליו. הכינוס לשאלת העליה לא זומן כדי לתת פורום לראש-הממשלה להביע את דעותיו, גם לא היה זה גוף המתאים או מוסמך להעביר החלטות. הכנס הוזמן כדי לברוק ולטמוע מכל אלה המדברים וכותבים על עליה שישמיעו הם את הצעותיהם בפני המטפלים ברבר. רציתי לברוק אם מאוחר מאמריהם ודבריהם עומדות גם הצעות מעשיות. רציתי ללמוד, להאזין ולהקשיב.

טענות אישיות שנשמעו היו עוכרות. רבות מהן, כאשר נבדקות עד לשורש הדברים - ויגן נוכח שאין בהן ממש, אם כי ודאי צריך לשים לב גם לעמים קטנים. לשם כך דאגתי שיהיו נוכחים בכנס גם האנשים העוסקים במלאכה ממש. אני עצמי בדקתי כמה טענות שהבישו בכתב ומצאתי שאין בהן ממש, אלא משמשות רק תואנות. ידענו שלא ידועה לנו עדיין הדרך לקליטת עליה מארצות אירופה ואמריקה ועל זה השבתי לשמוע הצעות מעשיות. לצערי לא שמעתי.

אני, למשל, לא התמוגגתי מן ההצעה שמפקדי צה"ל אינם צריכים לנסוע למגביות, אלא רק לעיניי בחוץ. עת לכל דבר וזמן לכל הפך. עוכדה היא שאנו זקוקים עכשיו למאות מיליונים. תפוצת ישראל נענו בהתנדבות גדולה לאחר הנצחון, אבל אלה הוולשים על המלאכה ועוסקים בה באמונה יורעים טוב יותר מאלה שנאמו בכנוט איך להטיג את האמצעים העצומים. כל אלה אשר עד עכשיו זלזלו ב"שנור" נעשו פחאס מבינים גדולים למה ולמי לשלוח נואמים לחו"ל. אנב, הפסקנו בחקוטה זו הספול בכל המגביות הקטנות, ואין כל פחיתות כבוד לאף אחד מאיתנו לתת יד למלאכה קודש זו.

"אי-הסבלנות", שאתה מעיר עליה, נבעה מן האכזבה, כי לאחר קריאת מאמרים והערות על עליה השבתית שהדוברים יביאו הצעות מעשיות כיצד לארגן עליה גדולה. לצערי לא הצעה דרך חדשה ומשום כך הייתי, כדברך, קצר רוח, ולא מתוך אי-נכונות לשמוע או לבצע דרכים חדשות.

אין אני מאמין שמשנה מקום משנה מזל במקרה זה. אנשים - ייתכן ויש להחליף, אך אחת האנשים שהממשלה יכולה להשיג - יכולה גם הסוכנות. בכל אופן לא על זה הויכוח.

הסוכנות והממשלה, יחד וכל אחד לחוד, נתונים ראשם ורובם בכל מאדס לענין זה. גקדה ונאמין, שאם במציאות היהודית הדבר קיים - סוף סוף גמיע למשהו. בכל אופן, אני לא ארפה מן המשימה, שהיא מן המרכזיות ואשר לא נועלת מבעית הבטחון.

הוא הדבר ביחס לריכוז הטבעי העצמי בישראל. אנהנו נכנסים לאם לאט לפעולה זאת. ידוע לך ודאי, והדבר פורסם בעתונות, שהזכנתי את גב' וינה הרמן, שהיא בעלת כסם עולמי בענייני סוציאליים, לעמוד בראש הפעולה. לצערי היא תוכל להתחיל לעבוד רק בעוד כ-3 חדשים עם טובה מארה"ב.

אני כותב לך כל זאת כדי להבהיר את מחשבותי ואם העובדות. אם תמצא לנכון להשתמש בתוכן המכתבי זה - תוכל לעשות זאת. כוונתי ככתבו וכלשונו או אף רק רוחו של המכתב. *לוי אשכול*

ב ב ר כ ה

לוי אשכול